



Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCXCIV. Dives proditionis reus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

facerdotium rapio: peto ut sint hostes in mea potestate. Ac primum omnium interrogo, quis est iste qui prohibet: juste peterem etiam everfionem hostium. Ac tum, nescio quis iste non stetit in acie, illi si vicissent, tyrannide se vindicarent. Sic agere volo tanquam futurus crudelis: meruerunt, vindicari potestis sine invidia, de me querantur, cui aliquid jam irascuntur tyrannidem imponere volo. Asperiora narrabo, plurimos ex illa civitate manu hac occidi. Sed nunquid vobis videor avarus, libidinosus? aliter crevi, eadem ergo ratione hoc peto, qua fortiter feci, sic præfidia imponemus: tamdiu tyrannus ero, quamdiu poterunt rebellare.

CCXCIV.

Dives proditiōis reus.

VIRO FORTI PRÆMIUM. Dives, proditiōis accusatus, fortiter fecit, petit præmii nomine accusatoris mortem. ille non recusat, sed postulat, ut ante peragatur iudicium.

S E R M O.

Accusator sic agere debet, ut manifestum sit illum tantum reipub. causa postulare: non quia non sit illud verum, ut si damnaverit, vivat: sed quia difficilius impetraturus est si intellectus fuerit nullo jure adjuvari posse.

DECLAMATIO.

SI te proditorem postea dixissem, quam tu mortem meam optasses, viderer tamen & rem utilem postulare, & non contra legem tuam desiderare. Quid enim optasti? mortem accusatoris, de qua lis non est. Nihil est, quod ad præmium confugas: nihil est, quod utaris legis tuæ potestate. Non recuso, quo minus accipias, quicquid optasti, nihil petiisti præter mortem: si exigis, ut accusator statim occidatur, alterum præmium petis. At hæc volun-

tas

[I VIRI FORTIS PRÆMIUM.] fortis dives, p. a. fortiter fecit, cui potest placere? Gronovius.
Sic Thaddæus. Ærodius forte rectius: Viri forti præmium. Nam Pithœi, Vir

tas fuit tuæ petitionis. Nihil interest, si illam, qui dabant præmium, ignoraverunt: & ideo tibi nemo contradixit, quod videbatur purgasse contumeliam tuam: nihil tibi lex profuisset, si abolitionem petiisses. Nunc duo vindicas præmia: ut nec causam dicas, & hominem occidas. Ergo non utique comprehensum in præmio est, statim occidere: & quotiens nullum præfinitum est tempus, incipit esse in potestate dantis. Si abolitionem petis, alterum præmium est. Et cujus tandem iudicii petis abolitionem? non privata disceptatio venit in quæstionem, non pecuniæ lis: quanquam tunc quoque leges commendarem, & morem iudiciorum. Ne agaris reus, postulas: ad summam remp. pertinet, dico proditum populum, dico tempus constitutum, quantulum est ut neges? Si maxime festinas, apud hos ipsos agi jam potuit: ac eadem hac mora qua rejicimus, potuit pronuntiari. Nihil est quod timeas, si innocenses. Accessit tibi magna pars patrocini: fortiter fecisti: super illam potentiam divitiarum, venit nova gratia: nec potuisti magis experiri, quantam tibi gratiam fecerit ista militia: mortem accusatoris accipere potuisti. Quid est istud, quod non putas eadem gratia impetrari posse tuam salutem?

S E R M O.

In summum aperte pene irate dicit hic accusator: nam subinde interponit.

D E C L A M A T I O.

SI vultis, si vestra interest, quid ad me qui periturus sum? Vos, suadeo, caveatis: & suadeo permittatis: dum volo: merueratis enim, ne vellem. Caputne meum tam cito donastis? tam facile innocens occisus est in ea civitate, in qua sibi putat aliquis, tam facile posse contingere, ne reus fiat? Quid est ergo? nondum omnes exuimus affectus: faciam vobis hanc invidiam, ut sciatis à vobis occidi bo-

num

num civem. Neque enim quisquam expectet, ut hoc iudicio dicam quomodo prodiderit, quo precio, quo tempore, quo loco. Si vultis hæc audire, date diem: sine hoc quidem impetro, non meruistis. Et hoc me mea causa non facere cui non possit esse manifestum? expediebat alioqui mihi vivere, expediebat suspenso ac sollicito transigere hæc tempora. Fortius est quod differo mortem, quam quod mori non recuso.

CCXCV.

Demens ex vinculis fortis.

Dementiae damnatus à filio, & alligatus, ruptis vinculis fortiter fecit. Præmio petit restitutionem: quam cum filio contradicente accepisset, abdicat filium.

S E R M O.

Filius optabit, ut pater sanus sit: dicet id genus furoris fuisse, ut intermissionem haberet.

DECLAMATIO.

Cœperam gratulari: ecce, iterum sollicitor: jam irascitur pater. Quod ad me pertinet, non alia ratione contra-

1 Frequent hoc, aut aliud tale est argumentum, apud declamatores, ut videre est ex hoc nostro Quintiliano hic, & in Instit. passim, sed præcipue lib. 7. cap. 5. & ex Seneca libris tum declamationum, tum controversiarum, atque ex iis etiam declamationibus, quæ sub nomine Quintiliani circumferuntur. Filio vero certum est, nullam actionem fuisse adversus patrem, nisi dementiae. Declam. 346. infra. Quod item in filiis emancipatis observabatur: quia non tam jure potestatis vetuit Prator, parentem in jus vocari absque permisso suo, quam ob reverentiam debitam jure & natura. Ait enim Quintil. lib. 11. c. 1. cum de decoro tractat: Quod de matre dixi (inquit) de utroque parente accipiendum est. Nam inter patres etiam

filiisque, cum intervenisset emancipatio, litigatum scio. quasi raro id admitti solet. A Græcis petita est hæc actio quæ Platoni lib. 11. de leg. ἐκ τῆς ἀφρονοίας appellatur. cujus verba, quia omnem hanc formulam explicant, operæ pretium erit huc transferre. εἰάν τις ἴνοι νόσος, ἢ γῆρας, ἢ ἐν τούτων χαλεπότις, ἢ ἐν ζύμπαντα πέντε ἐκφορὰ ἀπεργάζηται ἀφρονοίας τῆς ποικίλης, καὶ λαοφάνη τοὺς ἄλλους πολλοὺς σιωδαιτωμάδιαν, οἰκιστορῆν ἢ ὡς ἂν τῆς αὐτῆς κέρειθ. ὁ δὲ ἦος ἀπορῆ καὶ ὀκνητήν τῆς ἀφρονοίας γράφει δίκην, νόμον αὐτῶ κείθει. παρὸν μὲν πρὸς τὰς πρεσβυτάτας τῆς νομοφυλάκων ἐλθόντων, διηγῆται πλὴν τῆς πατρὸς ζύμφορην. οἱ δὲ καλῶντες ἰκανῶς ζύμφορῶντων εἰάν τε